

De Belgen rukken op

De Belgen rukken op. Het rijtje veelbelovende jonge schrijvers uit dat land dat de laatste jaren in Nederland furore maakt, groeit snel.

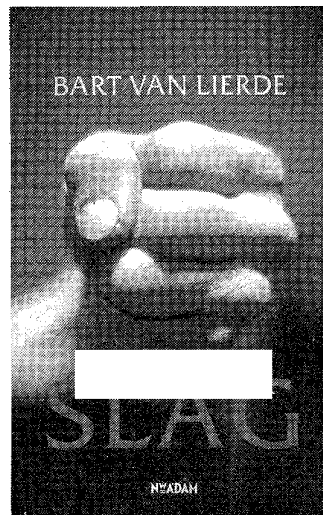
Auteurs als Stefan Brijns, Dimitri Verhulst (beide genomineerd voor de AKO Literatuurprijs 2006), Annelies Verbeke (vorig jaar winnaar van het Gouden Ezelsoor), het lijkt erop of er bij onze zuiderburen meer originele literaire talenten opbloeien dan in ons eigen land. Aan de lijst van opmerkelijke Vlaamse schrijvers kunnen nu twee namen toegevoegd worden, die van Luc de Vos (1962) en Bart van Lierde (1974). Beide publiceerden onlangs een nieuw boek.

De twee hebben een ding gemeen: allebei zijn zij tevens muzikant. De Vos is al sinds de jaren '80 leadzanger van de band Gorki, Van Lierde zingt ook. En allebei weten ze een pakkend verhaal in een originele vorm te schrijven. Maar daar houden de overeenkomsten mee op. Stilistisch is De Vos duidelijk de sterkste van de twee. Zijn sappig Vlaamse schrijfstijl, maar ook zijn verhaal doet sterk denken aan de teksten van cabaretiers als Wim Helzen en Wouter Deprez: luchtig, soms volkomen dwaze onzin, maar met een venijnige onderhuidse lading. Alleen al zijn openingszinnen zijn

ijzersterk: 'Ik weet met mijn geluk geen blijf. Ik mag alles doen wat mijn hart verlangt..Mijn moeder is met haar lief eindelijk met de noorderzon verdwenen en mijn vader vindt alles goed'. Degene die dat zegt is de dan 10-jarige Godfried. Een intelligente jongen, in tegenstelling tot zijn neef, Wilfried, die dom is maar vol goede wil. In de daarna volgende pagina's voert De Vos de lezer mee door het leven van zijn beide helden. Godfried die het geluk hoopt te vinden in drank, drugs en een wild leven, Wilfried die tevreden is met kleine dingen. En allebei worden ze genadeloos ongelukkig. Vooral Wilfried, de eeuwige underdog, roept sympathie op. Zelfs zijn bezoek aan de hoeren is geen succes: 'Die madam had al vanaf het begin een keukenrol in haar handen gehad en ik lag altijd maar naar die rol te kijken en het wilde eigenlijk niet echt lukken'.

De Vos schetst de afgrondelijke tries-tigheid van die twee levens op onweerstaanbaar komische wijze. In een enkel zinnetje weet hij een wereld aan lachwekkend leed tot uitdrukking te brengen. Tussendoor spuit hij zijn kritiek op de Hollanders die hun frieten patat noemen en suiker door hun mayonaise doen, op oude mensen die altijd maar over hun kwalen en alles wat

ze kwijtgeraakt zijn praten. Elk woord valt op zijn plek in het haarscherpe proza van De Vos. Zijn taal is ritmisch en tintelend, zijn fantasie absurd en verrassend. Met speels gemak loodst hij zijn lezers door de gekste wendingen in het boek heen, vertelt het verhaal van Donderdarm en hoe je arenden moet vangen, de logica van schaken en de beslissende rol van wiskunde in het wereldgebeuren.

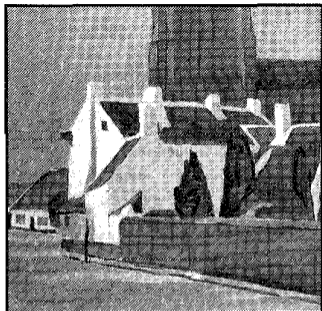

Daarbij steekt de roman van Van

Lierde toch wat mager af. Waar het verhaal bij De Vos slechts een kapstok is om zijn woorden en ideeën aan op te hangen, is bij Van Lierde het omgekeerde het geval: Bij hem gaat het om het verhaal en is de vorm daar wat ondergeschikt aan gemaakt. Hoofdpersoon is Yoeri, een jongen van twaalf die samen met zijn zusje wordt gemengeld tussen twee ouders die

elkaar niet kunnen luchten of zien: vader met een voorliefde voor extreem-rechts, moeder met een heilig geloof in de antroposofie. Moeder en zoon worden regelmatig mishandeld door papalief, zusje even regelmatig misbruikt. En dus komt de jongen tot het besluit zijn vader te vermoor-

Luc De Vos

De laatste mammoet

den. Van Lierde vertelt het verhaal vanuit het perspectief van de jongen die inmiddels man geworden is en weet tot het laatst de spanning erin

te houden of die moord werkelijk plaatsgevonden heeft. Hij bouwt een mooie spanningsboog op waarbij het systeem van de vrije school als een van de belangrijkste schuldigen voor het ontsporen van Yoeri wordt neergezet. 'We kregen er zoveel ademruimte dat het

adembenemend was'. Stapje voor stapje, door onbegrip van volwassenen en wreedheid van zijn leeftijdsgenootjes, wordt de jongen naar zijn noodlottige daad gedreven.

De taalvirtuositeit van De Vos bezit Van Lierde niet. Maar hij weet een boeiend verhaal te vertellen.

SONJA DE JONG

Luc de Vos ► De laatste mammoet. Uitg. Atlas, € 16,50. Bart van Lierde ► Mokerslag. Uitg. Nieuw Amsterdam, € 17,50.